

HELYI CSELEKVÉSI TERV

Füzesgyarmat

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezetés
2. Közösségi interjú
3. Közösségi beszélgetések
4. Közösségi felmérés
5. Összefoglalás
6. Helyi Cselekvési Terv

I. BEVEZETÉS

A TOP 5.3.1.-16-BS1-2017-00002 azonosítószámú Összefogással a helyi közösség életminőségért elnevezésű Európai Unió projekt keretében 53,31 millió Ft vissza nem térítendő támogatást nyert el Füzesgyarmat Város Önkormányzata és konzorciumi partnere, a Hegyesi János Városi Könyvtár és Közművelődési Intézmény.

A pályázat célja a helyi közösségek fejlesztése, a közösségi kezdeményező - és cselekvőképesség, a közösségi szerepvállalás erősítése. Olyan helyi társadalom, civil szféra kialakítása, mely hatására az itt élő emberek azt mondják, hogy „Igen! Itt jó élni!” A helyi kezdeményezések, ötletek és javaslatok alapján, közösen egy olyan Cselekvési Terv készítése a cél, amely meghatározza, illetve irányt mutat a további tevékenységek megvalósításához. A Helyi Cselekvési Terv megvalósítása során a közösség, a civil szféra egymás iránti elköteleződése, felelősségvállalása erősödik, hiszen az együtt-egymásért elv érvényesülésével végezzük a tevékenységeket.

A Helyi Cselekvési Terv, közösségi interjú, a közösségi felmérések és a közösségi beszélgetések eredményeire épülő terv, amely nemcsak a Füzesgyarmaton élők szükségleteit, saját jövőjükre, településükre vonatkozó elképzeléseit tartalmazza, s amely megvalósításában a lakosok aktív szerepet is vállalnak. Cél, hogy ennek elérése érdekében az önszervező lakosok partnereként dolgozzanak együtt más civil szervezetekkel, saját önkormányzatukkal, szakmai szervezetekkel és a gazdasági élet szereplőivel.

Ebben a dokumentumban konkrét tevékenységeket, folyamatokat, programokat mutatunk be, melyet a projekt időtartama alatt kívánunk megvalósítani. Munkánkat a közösségfejlesztés egységes módszertana alapján végezzük, s legfontosabbnak azt tartjuk, hogy a közösségek szereplői ismerjék meg a saját közösségüket, értékeiket és kultúrájukat, s együtt lássák meg a lehetőségeiket. Kiemelt célként tűztük ki a hátrányos helyzetű lakosok aktív részvételét a pályázatban. Szeretnénk a helyi fiatalokat megcélózva szemléletformáló programokat, a közlekedésbiztonságot erősítő tevékenységet megvalósítani. Kialakításra került egy közösségi információs pont, mely szolgáltatásaival elősegíti a közösségi életet, illetve a helyi nyilvánosság meglévő fórumait is erősítjük. Hisszük azt, hogy az alulról jövő kezdeményezések, egymásra épülve hozzá fognak járulni a településen élő lakosok életminőségének javulásához, illetve reményeink szerint jelentős mértékben fogja csökkenteni a fiatalok elvándorlási kedvét.

A módszer alkalmazásával a helyi cselekvés megindítása a legfőbb célunk; az, hogy aktivizáljuk a helyi lakosságot; hogy minél több helyi embert bevonjunk saját problémái feltárására, szomszédjai és környezete megismerésébe, s hogy a szunnyadó cselekvőkedvet, szolidaritást és felelősségérzetet egymás iránt felélesszük és megerősítsük.

II KÖZÖSSÉGI INTERJÚ

A közösségi interjú legfontosabb célja, hogy a bekapcsolódásra, a közösség, a helyi társadalom életében történő cselekvő részvételre mozgósítson.

Ennek érdekében először a „véleményvezér”, legismertebb és aktívabb embereket kerestük meg. Megismertettük őket a közösségfejlesztés módszereivel, ezáltal sikerült kialakítanunk egy „központi magot”, akik hatékonyan tudják segíteni az alulról szerveződő kezdeményezéseket. Velük közösen végeztük az interjúkat. Összesen 40 interjút készítettünk. A válaszadók között 20-40 éves 5 fő, 40-60 éves 21 fő és 60 év fölötti 14 fő volt.

Az interjú alanyok nagyon nyitottak voltak, nagyon sok problémáról számoltak be, nagyon sok javaslatuk volt arra vonatkozóan, hogy min kellene változtatni, milyen fejlesztésekre volna szükség. Nehézséget okozott sok esetben az interjúk során, hogy a megkérdezettek nagy része az első kérdést követően, amikor arról is megkérdeztük, hogy mi a rossz, elkaranyarodott a személyeskedésbe és általában a helyi politikai helyzetről és saját sérelmeiről kezdett el beszélni. Szinte minden interjúalany beszámolt arról, hogy az itt élő lakosok nem összetartóak, illetve arról, hogy milyen sok fiatal hagyja el a települést, és ezen változtatni kell.

Az interjúk során három kérdést tettünk fel:

1. Mit jelent Ön számára itt élni? Mi a jó és a rossz az itteni életben?

Szinte minden interjúalany azt válaszolta, hogy a nyugalom, ami a lakókörnyezetében megtalálható a legjobb az itteni életben. Nyugodt, biztonságos településnek tartják Füzesgyarmatot. Sokan kiemelték a Strandfürdő szépségét, a gyógyvíz jótékony hatását is. A negatívumok sorában a legelső, amit mindenki megemlített az utak rossz állapota és a nehéz megközelítése a településnek autóval és tömegközlekedéssel egyaránt. Rossznak tartják azt is, hogy kevés a munkalehetőség, és a fiataloknak el kell menniük innen, hogy boldogulni tudjanak.

További válaszok, a teljesség igénye nélkül:

- Kis közösség, mindenki ismer mindenkit;
- Változatos program lehetőségek, aktív civil élet;
- Nyugodt, vidéki élet;
- Sok szép játszótér van;
- Sok rendezvény,
- Tiszta környezet,
- Füzesgyarmat távolsága a nagyobb városoktól;
- Kevés fiatal vállal szerepet a civil szervezeteknél;
- Kevés sportolási és szórakozási lehetőség;
- A különböző érdekcsoportok között feszülő ellentétek;
- Boltok, szolgáltatások hiánya;
- Zavaró az emberek érdektelensége;

2. Mi az, amin Ön változtatna, és hogyan?

A válaszok ebben a kérdésben nagyon nagy összhangot mutattak. Az előző kérdésben felvetett problémákat próbálnák meg orvosolni. Fontosnak tartják a megkérdezettek, hogy a fiatal, jól képzett szakembereket próbáljuk meg helyben tartani, illetve munkahelyeket kell teremteni ennek érdekében. Nagyon fontos lenne, hogy a civil szervezetek még hatékonyabban működjenek együtt, ez által sokkal színesebb és változatosabb közösségi élet alakulhat ki Füzesgyarmaton. Változtatnának a városképen, településrendezést, szépítést, parkosítást szeretnének látni.

Néhány további válasz:

- A helyi közmunkaprogram megreformálása;
- Információáramlás javítása,
- A helyi értékek megőrzésének erősítése,
- A helyi értékekre épülő színvonalas turizmus és a fürdő fejlesztése, fürdő előtti élménypark kialakítása;
- Utak felújítása, a település megközelíthetőségének javítása;

3. Mivel tudna Ön hozzájárulni a változásokhoz?

Többen azt mondták, hogy a problémák nagy részét próbálták már jelezni illetékesek felé, de érdemben nem történt változás. Voltak olyanok, akik konkrét ötletekkel rukkoltak elő. A válaszadók szinte kivétel nélkül önkéntes, közösségi munkával tudna a változásokhoz hozzájárulni. Sokan kiemelték, hogy a lakosság szélesebb rétegeire kiterjesztett, helyben megoldható képzéseket szívesen végeznének, illetve az azon megszerzett tudásukat (pl. nyelv) szívesen kamatoztatnák a közösség érdekében. Szeretnék a helyben már megvalósult, korábbi jó kezdeményezéseket megőrizni, továbbvinni (pl. térkö gyártás).

III. KÖZÖSSÉGI BESZÉLGETÉSEK

A projekt kezdete óta 6 közösségi beszélgetést tartottunk, melyek keretében folyamatosan megbeszélésre kerültek az interjúk tapasztalatai, közösségi tervezést végeztünk, illetve a program ideje alatt megvalósítandó tevékenységeket beszéltük át. A beszélgetéseken résztvevők száma alkalomról alkalomra úgy nőtt, mint egy a friss hóba gurított hólabda.

Ezek a beszélgetések szeptembertől februárig minden hónapban egy alkalommal kerültek megrendezésre, kezdetben 11 fővel indult a beszélgetés, mely később 43 főre bővült. Ez az eredmény részben köszönhető a projekt Facebook oldalán megosztott rövid videó meghívónak, illetve annak, hogy a résztvevők a lakosság körében egyre inkább hírt adtak a tevékenységünkről. Ezekben a megbeszéléseken a közösség igényei, szükségletei álltak a középpontban. Közösen, együtt ötletelve állítottuk össze a Helyi Cselekvési Terv alapját képező, megvalósítani kívánt tevékenységeket, akciókat.

IV. KÖZÖSSÉGI FELMÉRÉS

A felmérés a helyi lakosok bevonásával, helyi civil szervezetek aktív tagjainak és a közösségi média segítségével valósult meg.

A felmérések célja az volt, a helyi embereket valóban érdeklő ügyekről széles körű vélemény-halmazt gyűjtsünk, felmérjük a közösség tagjainak cselekvési hajlandóságát és cselekvési kapacitását is.

A legszélesebb körű megszólítást szerettük volna elérni, azért, hogy azok is állást foglaljanak, véleményt nyilvánítsanak, akik ezt eddig azért nem tették meg, mert személyesen, szóban nem volt rá alkalmuk, kedvük.

Ennek a folyamatnak az első állomása a közösségi interjúk voltak. Az itt felvetődött problémák köré építettük fel a közösségi beszélgetéseinket és ez alapján állítottuk össze az 1 és 2 számú közösségi felmérésünket is.

IV.1. Az 1 sz. közösségi felmérés

Kérdőívünk kitöltését a közösségi beszélgetéseken részt vevő civil szervezetek aktív tagjai segítették, illetve online, google forms segítségével végeztük. A kérdőív linkjét Füzesgyarmat Város weboldalán, a Hegyesi János Városi Könyvtár és Közművelődési Intézmény weboldalán, valamint a Közösségfejlesztés-Füzesgyarmat Facebook oldalon lehetett elérni. A kérdőívet 229 fő töltötte ki, ami Füzesgyarmat lakosságának 3,98 százaléka.

Miket kérdeztünk?

1. Mely kategóriába esik az életkora?

A válaszok elemzésekor azt láttuk, hogy a kitöltők 23,14 %-a a 35-44 éves, 22,70 %-a 45-59 éves, 13,97 %-a a 25-34 éves korosztályt képviselte. 0,43 % a 0-14 éves, 1,74 % a 15-19 éves, 10,04 % a 20-24 éves, 10,91 % a 60-64 éves és 17,03 % a 65 év feletti korosztályokat képviselte.

2. Neme?

A 229 válaszadóból 175 nő és 54 férfi volt.

3. Mióta él Füzesgyarmaton?

A kitöltők 81,65 %-a több mint húsz éve, 6,55 %-a 15-20 éve, 5,24 %-a 0-5 éve, 3,93 %-a 5-10 éve, 2,62 %-a 10-15 éve él a településen, tehát rendelkeznek mindazokkal a tapasztalatokkal, amellyel Füzesgyarmat közösségi életét, magát a füzesgyarmati életet objektíven meg tudják ítélni.

4. Mennyire tartja fontosnak az alábbiakat a település vonatkozásában?

A „környezetvédelem, település tisztasága” 179 főnek nagyon fontos, 34 főnek fontos, 10 főnek kevésbé fontos és 6 főnek egyáltalán nem fontos.

Az „együttműködés erősítése az Önkormányzat és a lakosok között” 127 főnek nagyon fontos, 79 főnek fontos, 14 főnek kevésbé fontos és 9 főnek egyáltalán nem fontos.

A „településszépítés” 142 főnek nagyon fontos, 68 főnek fontos, 13 főnek kevésbé fontos és 6 főnek egyáltalán nem fontos.

A „helyi tudás, erőforrások feltárása” 93 főnek nagyon fontos, 107 főnek fontos, 22 főnek kevésbé fontos és 7 főnek egyáltalán nem fontos.

A „civil kerekasztal a problémák megbeszélése” 64 főnek nagyon fontos, 118 főnek fontos, 39 főnek kevésbé fontos és 8 főnek egyáltalán nem fontos.

A „lakosság bevonása a település életébe, programok szervezésébe” 105 főnek nagyon fontos, 102 főnek fontos, 39 főnek kevésbé fontos és 8 főnek egyáltalán nem fontos.

A „kulturált szórakozási lehetőség, közösségi tér biztosítása a fiatalok számára” 133 főnek nagyon fontos, 79 főnek fontos, 9 főnek kevésbé fontos és 8 főnek egyáltalán nem fontos.

A „fiatalok helyben tartása, bevonása a közösségi életbe” 138 főnek nagyon fontos, 73 főnek fontos, 9 főnek kevésbé fontos és szintén 9 főnek egyáltalán nem fontos.

A „közösségi beszélgetések, fórumok” 51 főnek nagyon fontos, 125 főnek fontos, 44 főnek kevésbé fontos és 9 főnek egyáltalán nem fontos.

Az „információáramlás biztosítása” 102 főnek nagyon fontos, 103 főnek fontos, 17 főnek kevésbé fontos és 7 főnek egyáltalán nem fontos.

A beérkezett válaszokból kitűnik, hogy összességében a „környezetvédelem és a település tisztasága, a településszépítés”, a „kulturált szórakozási lehetőség biztosítása a fiatalok számára” és a „fiatalok helyben tartása, bevonása a közösségi életbe” területek kapták a legtöbb voksot a fontosság tekintetében. Viszont a többi kérdésre is csak 5-10 szavazattal érkezett kevesebb jelölés.

5. Mennyire elégedett az alábbiakkal?

Az általános elégedettség mérésénél láthatjuk, hogy a kérdőívet kitöltők inkább elégedetlenek az együttműködés, és bizalom mértékével a közösség szereplői között, az információkkal való ellátottsággal, a település által nyújtott szolgáltatásokkal (egészségügyi, szociális, művelődési, szabadidő, sport), illetve a településen elérhető programok minőségével, mennyiségével.

6. Mely programok iránt érdeklődne és venne részt rajtuk? (Több választ is jelölhet!)

A legnagyobb érdeklődést a településszépítési, zenei-kulturális, gasztronómiai programok iránt tanúsítják a válaszadók, de kiemelkedő, hogy a válaszadók több mint 50 %-a a település színterét kiemelten fontos területnek tartja. Az is figyelemre méltó, hogy a zenei programokból is jóval többet szeretnének a településen.

7. Részt venne önkéntesen igényeinek megfelelő programok szervezésében, lebonyolításában, melyek célja a közösségi összefogás és tervezés?

A kitöltők közül 162 fő alkalmanként, 30 rendszeresen és 37 fő nem venne részt programok, események, rendezvények szervezésében, lebonyolításában. Ebből láthatjuk, hogy jelenleg rendkívül aktív mag már megvan Füzesgyarmaton, ezt a kört szeretnék bővíteni, tovább fejleszteni.

8. Részt venne közösségi felmérés végzésében, hogy az eredmény alapján közösségi összefogással segítsék a település életét, közösen szervezzenek programokat?

Általános értelemben a részvétel az egyén és a közösség szintjén jelentkezik. Az egyén szintjén arról szól, hogy az egyén maga is részt vesz saját életének irányításában, azaz felelősséget vállal önmagáért. A sodródás helyett az önirányításra vállalkozik, megalkotja mintegy a maga életét, értékeket fogalmaz meg a maga számára és annak megfelelő célokat tűz ki, s társakat választva küzd e célok megvalósulásáért. A közösség szintjén a részvétel már az egymás és a közösség ismeretét és azon belüli kapcsolatait is jelenti. Jelenti továbbá az egymás iránti bizalmat, a kölcsönös támogatást és szolidaritást, a közös normákat és a viszonyosságot. A részvétel magas aránya jó indikátora az egészséges, jól működő közösségeknek. Erre a kérdésre adott válaszok jól mutatják, hogy az emberek szeretnének tenni, cselekedni. Az igennel válaszoló 160 fő az a célcsoport, akiket a második közösségi felmérést követően segítőként be tudunk vonni.

9. Ön mit tudna felajánlani a település közösségfejlesztése érdekében? (Több választ is megjelölhet!)

177 fő önkéntes munkával, 79 fő a szakmai tudásával tudna hozzájárulni a helyi közösség fejlesztéséhez. Ezek a válaszok is azt tükrözik, hogy a munkába bekapcsolódott aktív tagok már nem mástól várják az általuk megfogalmazott célok megvalósítását, hanem ők maguk is aktívan kívánnak dolgozni azok eléréseért.

10. Tagja valamelyik helyi csoportnak, szervezetnek az alábbiak közül? (Több választ is megjelölhet!)

Munkánk egyik sikereként könyvelhetjük el, hogy nem csak azokat a lakosokat sikerült bevonni a felmérésbe, akik eddig is aktívak voltak, hiszen a válaszadók közel 50%-a semmilyen szervezetnek nem tagja. Sikerült elérni azt a célt, hogy a közösségi interjúkat végzők a hálóba elv alapján még egyszer annyi embert vontak be.

11. Mióta és milyen módon vesz részt ennek a csoportnak/szervezetnek az életében?

A válaszadók nagy többsége ezen civil szervezetekben kizárólag tagként van jelen, egyéb feladatot nem vállal. Céljaink között szerepel, hogy ezen is változtassunk, a lakosokat aktívabb szerepvállalásra buzdítsuk.

12. Részt venne egy új civil szervezet alakításában és tevékenységében?

A beérkezett válaszok alapján látható, hogy a válaszolók körében többségben vannak azok, akik nem szeretnék újabb szervezet alakításában részt venni. Ez arra enged következtetni bennünket, hogy településünkön elegendő szervezet működik.

IV.2. A 2 sz. közösségi felmérés

A 2 sz. kérdőívünk nyitott kérdéseket tartalmazott. Ezáltal lehetőséget biztosítottunk a válaszadóknak a saját ötletek, tervek megfogalmazására, így a válaszadó gondolkodásmódjáról, elképzeléseiről kaptunk képet. A második közösségi felmérésünket a megvalósítani kívánt konkrét javaslatok kidolgozásának megalapozására készítettük. A közösségi beszélgetéseken részt vevők számára készítettünk egy tevékenységtáblát, melyet a projektben megvalósítani kívánt tevékenységek, folyamatok alapján állítottunk össze. Ebbe a táblázatba vártuk a javaslataikat, arról hogy mit szeretnének megvalósítani a program ideje alatt. Tulajdonképpen egy ötletbörzét indítottunk el, mely még a mai napig is folyamatosan alakul, formálódik.

V. ÖSSZEFOGLALÁS

A cselekvési terv és rendezvénynaplár kialakítása szempontjából fontos volt felmérni azt, hogy milyen jellegű programok valósultak meg eddig, azok rendszeresek voltak-e, vagy egy-egy próbálkozás eredményei. Közösségfejlesztés szempontjából fontosnak tartjuk, hogy a helyi szinten jól bevált programok megtartását e projekt keretein kívül is támogassuk, fejlesszük, segítsük azokat az aktív lakosokat, akik ezeknek a programoknak a megvalósításában eddig bármilyen módon részt vettek.

Szeretnénk, ha ezeket a programokat minél több látogató keresné fel, nem csak helyi lakosok. Ezzel a turizmus fejlesztése is célunk, amely a helyi lakosok számára is több előnyt nyújthat, illetve egy olyan folyamatot indít el Füzesgyarmaton, mely hosszú távú eredményeit tekintve a város fellendülését is előidézhethi.

A helyi értékek felkutatása, bemutatása népszerűsítése is hangsúlyozottan megjelenik pályázatunkban, melyek a helyi identitást erősítik. Ezek a helyi értékek jelentős turisztikai vonzerőt képviselhetnek, ezek erősítése, reklámozása is jótékony hatással van a közösségi életre, illetve ezen értékek piacképes turisztikai csomagba rendezése és eladása a turisztikai szolgáltatóknak és a civil közösségeknek is bevétel növekedést fog eredményezni.

A valahová tartozás a részvételt magát is jelenti: részt veszek annak a közösségnek az életében, ahová tartozom. Az életképes helyi közösség az, amelyikben a lakosok együttműködnek annak érdekében, hogy a legkülönbözőbb szempontú hatással legyenek a helyi társadalom szabályaira; amelyikben a lakosok a közösségi életre vonatkozó célokat tűznek ki maguk elé, és amelyikben az emberek képesek is e célok megvalósítására.

A következő 3 évben szeretnénk elérni, hogy aktivizálni tudjuk a lakosságot és a civil szervezeteket illetve azok tagjait, hogy jobban megismerjék egymás tevékenységét. A közösségi beszélgetések eredményeként a szervezetek és egyének javaslatai által feltárultak azok a szükségletek, közösségi akciók, folyamatok és tevékenységek, melyek illeszkednek a szervezetek, résztvevők elképzeléseikhez.

A közösségi interjúk, közösségi beszélgetések és felmérések során világossá vált, hogy a helyi lakosságnak van igénye ezekre a tevékenységekre.

A felmérések megmutatták számunkra, hogy sok esetben a lakosokat valóban érdeklő tevékenységek, amelyekért cselekedni is hajlandók, rejtve maradtak. Reméljük, hogy a kibontakozó közösségi aktivitást sikerül tovább növelni, s a helyi kulturális élet szervezésében és alakításában való szerepvállalást ösztönözni.

A helyi lakosok bevonásával meghatároztuk a helyzetelemzés során jelentkező problémákat, melyek a következők:

- I. Rendkívül alacsony hatékonysággal és esetlegesen működik a közösségek részvételével megvalósuló tervezés
- II. Eseti és nagyon kevés olyan közösségi feltárás van a településen, amely a lakosság számára is könnyen elérhető
- III. A közösségi akciók, tevékenységek, programok, folyamatok megvalósítása céljából a helyi intézmények és a közösségek, civil szervezetek közötti együttműködési hajlandóság alacsony hatékonysággal működik, az nem alkalmas a település lakosságának dinamizálására
- IV. A lakosságnak csak szűk köre érdeklődik, illetve ismeri a település társadalom - és gazdaságfejlesztése szempontjából meghatározó dokumentumokat
- V. Hiányzik egy olyan helyszín, mely a szükséges információkat és háttér infrastruktúrát biztosítja a közösségi szerveződésekhez (rendezvények, kiadványok szerkesztése, helytörténeti feltárás, számítógép, nyomtató, fényképező, videokamera stb.)
- VI. A helyi közösségeket fejlesztő szakemberek hiánya, azok szakmai felkészültségének nem kellő színvonala

A problémák áttekintése után meghatároztuk a céljainkat. Ezek a következők:

A településen közösségfejlesztési folyamatok induljanak el.

A folyamatok segítését, koordinálását e feladattal megbízott helyi közösségfejlesztő szakember fogja össze.

Közösségi részvételre épülő felmérés és tervezés alkalmazásával készüljön el a helyi Cselekvési Terv

Célunk a lakosság (életkori és egyéb csoportképző szempontok szerint differenciált módon történő) megszólítása, elérése és bevonása a cselekvési terv elkészítésébe.

Az esélyegyenlőség megvalósuljon, azaz kortól, nemtől, nemzetiségtől stb. függetlenül minden lakosnak lehetősége nyíljon a projektbe, vagy annak egyes tevékenységeibe bevonódni, bekapcsolódni.

Kiemelt cél a hátrányos helyzetű lakosok bevonása a tervezési és megvalósítási folyamatba.

Lakossági igényekre reagáló közösségi akciók, folyamatok, programok valósuljanak meg (minimum félévenkénti rendszerességgel).

Elsősorban a helyi fiatalok szemléletformálása céljából közlekedésbiztonsági programok valósuljanak meg.

Jöjjenek létre, illetve erősödjenek meg a helyi nyilvánosság fórumai.

A helyi identitás erősítése érdekében a közösségek és intézmények együttműködésével lehetővé váljon egy helytörténeti feltáró folyamat, mely eredményeként a múlt közösségi tevékenységei dokumentálásra kerülnek és különböző formában (nyomtatott kiadvány, elektronikus felületen történő megjelentetés stb.) a lakosság számára könnyen hozzáférhetővé válnak.

Aktualizálásra kerüljenek a helyi stratégiai dokumentumok, szabályzók, mint Helyi Esélyegyenlőségi Terv, közművelődési rendelet, Helyi Értéktár Bizottság SZMSZ-e, stb.

Jöjjön létre egy - a közösségi életet segítő szolgáltatásokkal bíró - közösségi információs pont.

Készüljön el olyan információs anyag, tananyag, mely a közösségfejlesztési folyamatok gyakorlati teendőihez segítséget nyújt a közösségekben tevékenykedők számára, s a tapasztalatok megszerzése, az ismeretek bővítése érdekében lehetőség nyíljon tanulmányutakon történő részvételre.

Az előzetes igényfelmérés alapján fontos cél, hogy a helyi értékeket, a közösségek hagyományörző tevékenységét a programban részt vevők összefogásával és együttműködésével oly módon kombináljuk össze, hogy azok új és piacképes turisztikai termékként új vendégkört vonzzanak a településre.

A cselekvési terv megvalósításával az alábbi eredmények várhatóak:

- nő a közösségi beszélgetések száma, s azok hatékonysága;
- több helyi lakos (15%) fog csatlakozni valamely közösséghez tagként, vagy együttműködőként;
- a helyi közösségeknek több információja lesz egymás tevékenységéről;
- a helyi rendezvényeken nagyobb lesz az aktivitás a helyi közösségek részéről, hogy tevékenységüket bemutassák;
- a településen kialakul egy olyan aktív „mag”, akik alkalmasak, felkészültek és kellően motiváltak, hogy felkeressék a lakosokat, s bevonják azokat a település életébe;
- helyi kezdeményezés ötletek és javaslatok alapján, közösségi tervezéssel elkészül a Cselekvési Terv, mely meghatározó dokumentum a további projektmegvalósítási és fenntartási időszak tevékenységeit illetően;
- A helyi Cselekvési Terv rangsorolja, és beavatkozási területenként megfogalmazza azokat a célkitűzéseket és elérésük érdekében megvalósítandó intézkedéseket, melyeket a helyi közösség az „élhető település” szempontjából legfontosabbnak ítél.
- a civil, vállalkozói és önkormányzati szféra közötti kommunikációs körforgás elindul, a visszacsatolások eredményeként nőhet a bizalom, amely újabb és magasabb szintű közös, a település jövője érdekében végzett munkát eredményezhet.
- A helyi értékek hangsúlyosabban megjelennek, mint identitásképző tényező.
- új kiadványok készülhetnek, amelyek fejlesztik a helyi identitástudatot;
- Az új, piacépes turisztikai termékként kommunikált helyi értékcsomagok bevezetése és értékesítése a civil közösségeknek és a turisztikai szolgáltatóknak is többletbevételt eredményez.
- a lakossági bevonódás eredményeként nőhet azoknak az aránya, akik Füzesgyarmaton alapítanak családot.
- csökken a fiatalok elvándorlása;
- hosszútávon élhetőbb, vonzó településsé válik Füzesgyarmat

VI. HELYI CSELEKVÉSI TERV

Tev sorsz.	Tevékenység/ hónapok	Tevékenység leírása	Szakmai közreműködő
	3.1.1 A 1. KÖZÖSSÉGEK RÉSZVÉTELÉVEL MEGVALÓSULÓ FELMÉRÉS ÉS TERVEZÉS		
1.	Közösségi Interjú		Füzesgyarmat Város Önkormányzata
2.	Közösségi beszélgetések		
3.	Közösségi felmérés		
4.	Helyi cselekvési terv		
5.	3.1.1.A.2. KÖZÖSSÉGI TEVÉKENYSÉGEK TÖRTÉNETI FELTÁRÁSA ÉS ELÉRHEŐVÉ TÉTELE	Füzesgyarmati Almáskertek történetének gyűjtése melyet könyv formában szeretnének megjelentetni	Füzesgyarmati Elszármazottak Baráti Körének Egyesülete, + Szakmai segítő: Gergely Mária
	3.1.1 A 3. a; KÖZÖSSÉGI AKCIÓK, TEVÉKENYSÉGEK, ESEMÉNYEK MEGVALÓSÍTÁSA - negyedévente min. egy alkalom		
6.	Helyi hagyományok feltárása	1. Tej előállításával kapcsolatos helyi hagyományok feltárása, kiállítás szervezése. Fotó kiállítással egybekötött előadás megtartása.	Elszármazottak Baráti Köre
		2. Víz előállításával kapcsolatos helyi hagyományok feltárása, kiállítás szervezése. Eszköz kiállítással egybekötött előadás megtartása.	Elszármazottak Baráti Köre
		3. Kenyérsütéssel kapcsolatos helyi hagyományok feltárása, kiállítás szervezése. Kenyér sütésről, sütési fajtákról szóló előadás megtartása.	Elszármazottak Baráti Köre
		4. A Füzesgyarmati hintókészítés történeti feltárása és bemutatása kiállítás keretében. /Galambos hintók felterjesztése a megyei és az országos Értéktárba./	Galambos család
7.	Közösségi eredmények bemutatása	5. A teljes projekt során megvalósuló tevékenységek eredményeinek bemutatását az alábbiak szerint: - megjelentetjük a település honlapján,	Füzesgyarmat Város Önkormányzata

		Facebook oldalon (Közösségfejlesztés Füzesgyarmaton), a helyi lapban, - a civil szervezetek által szervezett eseményekről, a folyamat egyes lépéseiről fényképeket teszünk ki a helyi kulturális intézmény előterében és a település egyéb közösségi tereiben (Tourinform Iroda, Könyvtár, Képtár) - szakmai tapasztalatcseréket tartunk, ahol élménybeszámolót tartanak a megvalósításban részt vevők az előkészítés és a megvalósítás folyamatáról az érdeklődők számára.	
8.	Közösségi szomszédolás - Közösségi találkozók, civil, váll-i fórumok, közösségi rendezvények	6. 2db Civil Toborzó, ahol olyan helyi egyesületek mutatkoznak be, amelyek tevékenyen részt vesznek a közösségi élet formálásában, (kb. 6-8 egyesület). A programon kiállítás, közös játék, az egyesületek bemutatkozója és toborzó valósul meg. Az első civil toborzón a szervező által készített közösségi térkép kerül kiosztásra a résztvevők között, ennek részeként szétosztásra kerül egy kérdőív is. A kérdőív célja hogy a közösségi tevékenységekben résztvevők válaszai alapján új szolgáltatók megjelenítése történhessen meg a közösségi térképen. Ennek a térképnek az elkészítése 1 éves folyamat lesz. A második civil toborzóra készül el a következő közösségi térkép mely az előző kérdőívek alapján bővítésre került.	Gergely Mária
		7. Szomszédünnep: Mézédés pillanatok, mely a két Civil toborzó között valósul meg. Itt a civil toborzó résztvevői is részt vesznek. Ezen a rendezvényen a méz felhasználási lehetőségei lesz bemutató, helyi méztermelők összefogásával.	Barkóczi Sándor és a helyi méz termelők
		8.Szomszédünnep: Kürtös Kalács Party • meghívásra kerülnek a civil szervezetek és vállalkozók. Ez az alkalom kiváló kapcsolat teremtési lehetőség a résztvevők számára mely során új együttműködési formák kialakítása is megtörténhet. Résztvevők tervezett létszáma 50-70 fő.	Elszármazottak Baráti Köre
9.	Közösségi helyismereti kiállítások megszervezése	9. "Ügyes kezek munkái" címmel kiállítást szervezése. A kiállításon hímzés, horgolás, kötés, famunka, gobelin, és egyéb helyi kézműves munkái lesznek láthatóak.	Füzesgyarmati Nők Egyesülete
		10. „Víz Világnapja”, Víz világnapi rajzpályázat lebonyolítása: A Víz világnapja alkalmából egy rajzpályázatot hirdet meg az Egyesület az általános iskolások körében, különböző korcsoportban. A beérkezett pályázatokból kiállítás szervezése a fürdő termál épületében.	Strandfürdő/Bere Katalin Kleiberné Nagy Katalin Híd a Jövőért Egyesület
		11.Szűcs Ferenc helyi festő kiállítása	Képtár/Kleiberné Nagy Katalin

		12. „Csánki Dezső Helytörténeti, kultúrtörténeti kiállítás”	Ibrányi János, Kleiberné Nagy Katalin
		13. „Képzőművészeti kiállítás” helyi alkotók munkáiból	Képtár/Kleiberné Nagy Katalin, Rác- Homoki Éva
		14. „A helyi Értéktár értékeiből szervezett kiállítás”	Képtár/Kleiberné Nagy Katalin, Rác- Homoki Éva
	3.1.1 A 3. b; PROGRAMOK, FOLYAMATOK MEGVALÓSÍTÁSA félévente egy új program, ill. folyamat elindítása		
10.	Helyi erőforrások feltárása - Tankatalógus (KÖNYVTÁR)	1. Helyi önkéntesek felkeresik a település lakóit. Azonos érdeklődésű és/vagy azonos témában járatos emberek neve és címe bekerül egy adatbázisba. Ez az adatbázis a Hegyesi János Városi Könyvtár Honlapján lesz megtalálható	Hegyesi János Városi Könyvtár és Közművelődési Intézmény
11.	Helyi értékfeltárás- értékörzés - (Értéktár Bizottság) - közösségi eredmények bemutatása, közösségi kiállítás (KÖNYVTÁR)	Helyi szervezetek, intézmények bevonása, értékgyűjtés felkutatása, értékbizottság megalakulása. A meglévő és az új értékek ismeretterjesztő előadások keretében történő bemutatása.	Hegyesi János Városi Könyvtár és Közművelődési Intézmény és a Sztás Erzsébet Képtár
		2. Fotópályázat és kiállítás a füzesgyarmati helyi értékekről	Hegyesi János Városi Könyvtár és Közművelődési Intézmény
12.	A helyi történelem felt., a mindennapok megőrkítése - helytörténeti füzetek 6 db	3. A helytörténeti füzetek írásos anyagának gyűjtése, és az azóta gyűjtött információk, adatok témánként csoportosítva, kiadvány formában elkészíteni.	Csánki Dezső Helytörténeti Egyesület
	- falukönyv, közösségi kalendárium	4. Nyugdíjas klubélet a kezdetektől mostanáig címmel. 52 év összefoglalása képekkel.	Élet az éveknek nyugdíjas
		5. A Füzesgyarmati hintógyártás történetének bemutatása, kiadvány formában	Lovas Barátok Egyesülete
		6. Kiadvány készítése a Füzesgyarmati lovas hagyományokról, értékekről.	Lovas Barátok Egyesülete
		7. Füzesgyarmati Nők Egyesülete 25 év életének bemutatása, fotókkal illusztrálva.	Füzesgyarmati Nők Egyesülete
13.	Helyismereti, helytörténeti dokumentumok gyűjtése, feltárása.	8. A településhez kapcsolódó hagyományok feltárása céljából: 1. Írásos emlékek rendezése, Gyarmati Krónika szerkesztése.	Csánki Dezső Helytörténeti Egyesület
		2. Hanganyag rögzítése az idős emberek visszaemlékezéseiről.	Csánki Dezső Helytörténeti Egyesület
		3. Múlt idéző beszélgetések, más egyesületi tagokkal	Csánki Dezső Helytörténeti Egyesület
		4. A lakossággal közösen gyűjtő munka hirdetése.	Csánki Dezső Helytörténeti Egyesület

		5. A tényfeltáró- és gyűjtőmunka eredményei tematikus rendszerezése, számítógépére rögzítése, és tárolása.	Csánki Dezső Helytörténeti Egyesület
14.	Helyi szellemi kulturális örökség feltárása	9.Helyi gasztronómiai hagyományok receptek összegyűjtés+ néphagyomány feltárása, A/4-es kiadványba.	Hello mami + Híd a jövőért Egyesülete
		10.Szellemi kulturális örökség feltárása előadás sorozat szervezése Összesen 6 előadás a 2 év alatt A-B./ Fiatal tehetségek meghívása és bemutatása, 2 alkalommal C./ Foltvarrás témakörben előadás és gyakorlati foglalkozás szervezése D./ Tartósítószeres nélküli befőzés ismeretek átadása E./ Szappanfőzés bemutatása és gyakorlati előadás szervezése F./ Fűszernövények, gyógynövények a háztartásban témában előadás szervezése	Korán Ibolya Tervezett helyszínek: Kossuth Lajos Ált. Isk., Szörpös Ház
15.	Tanulókörök	A tanulókörök olyan önszerveződő kiscsoportok, ahol a résztvevők egyeztetett rendszerességgel összejönnek, hogy az általuk meghatározott terv szerint tanuljanak, vitázzanak az adott témáról, vagy kulturális tevékenységet végezzenek.	
		11.Önszerveződő kiscsoportos foglalkozások szervezése az egészség kultúra témakörben. 3x10 alkalmas foglalkozás sorozat	Egészségkör
	generációk közötti tudásátadáshoz kapcsolódó Rendezvénysorozatok szervezése	12.Tanulmánytúrák szervezése Füzesgyarmat természeti és értékeinek épített örökségeinek a megismerése céljából. "Tudod, hol élsz?" címmel: gyermekek és felnőttek számára. összesen 6 alkalommal a 3 év alatt Túraútvonalak leírása, gyalogosoknak és kerékpárosoknak.	Korán Ibolya Fehérné Ilona Szarka Ferencné Körös Sárrét Turizmusáért Egy.
		13.Új és régi mesterségek felkutatása: 7-10 éves gyermekek körében új és régi mesterséget űző vállalkozások felkeresése, azok bemutatása, összesen 6 alkalommal a 3 év alatt	Korán Ibolya
	ismeretterjesztő előadások (német társalgási klub)	14.Hogyan kommunikálunk a külföldi látogatókkal – angol és német nyelv gyakorló klubfoglalkozás. Vállalkozók és a turizmus szereplői számára.	Tourinform Iroda +Civil Szervezetek
	egyéb kulturális programok, programsorozatok szervezése	15.50 éves a Fürdő, Ünnepi rendezvény szervezése. Az első ötven év bemutatása egy kiállítás keretében, és egy nagyrendezvény szervezése neves előadóval. Vetélkedők, vízi játékok.	Híd a Jövőért Egyesület
		16. 800 éves a település – Ünnepi rendezvény szervezése 1hetes	Civil szervezetek

		rendezvénysorozat Civil szervezetek bevonásával és Terepasztal felállításával.	
		17. "Népzenei Találkozó" Népdalkörök, néptáncosok találkozója, ahol több település, beleértve Bors és Zimándújfalu is jelen lenne. 2alkalommal	Füzesgyarmati Hagyományörző Egyesület Népdalköre
		18. Felfedező érték Túra szervezése évente egy alkalommal a helyi értékek megismerését célzó túra játék.	Tourinform Iroda
		19. 30 éves a Lovas torna, a lovas torna múltjának bemutatása, visszaemlékezések, és az egykori és jelenlegi csapattagok találkozója.	Füzesgyarmati Lovas Gyermekek Alapítvány
		20. Falusi Disznótoros kultúrájának bemutatása Füzesgyarmaton, Füzesgyarmati hagyományos disznótor hagyományainak bemutatása, népszerűsítése a rendezvények által.	Füzesgyarmatiak és Elszármazottak Baráti Köre Egyesület és Laczkó István
		21. Fürdő kultúra fejlesztése. A szauna, mint informális kommunikációs és találkozási hely népszerűsítése. A szauna szeánszok szervezése, tematikus formában. A helyi fürdő kultúra összehasonlítása más népek fürdő kultúrájával, szauna mester meghívásával, illóolajok használatával, gyógyteák felhasználásával, ide illő zene kíséretében.	Füzesgyarmat Város Önkormányzata
		22. Adventi vásár szervezése. Hagyomány őrző népi zenés rendezvény, helyi kézművesek vására. 2019.-ben 4 alkalommal zenés rendezvény, helyi kézművesek részvételével kiállítás.	FVSZE + HELYI KÉZMŰVESEK, CIVILEK ÖSSZEFOGÁSA
		23. Nők Fóruma, minden nyugdíjas korosztály valamint a nyugdíj előtt lévők részére, melynek célja a "Generációk találkozása"	Füzesgyarmati Nők Egyesülete
		24. Esélyegyenlőségi nap, mely a civil szervezetekkel való összefogással kerül megszervezésre. Célja, a fogyatékosággal élők életének bemutatása. Esélyegyenlőség népszerűsítése	Mozgáskorlátozottak Egyesülete és Nők egyesülete
		25. Gyere haza program: Össznépi megmozdulás a településről elvándorolt fiatalok haza hívása céljából 1 hetes rendezvénysorozat. A haza látogatóknak a helyi szervezetek látják vendégül.	Tourinform Iroda és Civil szervezetek
		26. Miénk a Park Fesztivál. A megújult Fürdő előtti park birtokba vételére egy 1napos nyitó rendezvény szervezése.	Tourinform Iroda és Civil szervezetek
		27. Fürdő kultúra fejlesztése Az egészséges életmód jegyében egész napos	Füzesgyarmat Város Önkormányzata

		sportrendezvény megszervezése. Különböző sportágak (zumba, vízi zumba, kangoo, TRX aerobic) bemutatása, neves előadók meghívásával, tomázzunk együtt!	
16.	3.1.1 A 3. c; HELYI NYILVÁNOSSÁG FÓRUMAINAK MEGTEREMTÉSE		
		Élménypark kialakítása. A Kastélypark Fürdő előtti park megújítása a helyi vállalkozók, a civil szervezetek és az Önkormányzat együttműködésével. Célja, hogy egy élménypark kialakítása, mely a helyi és az idelátogató turisták kellemes kikapcsolódását elősegíteni.	Füzesgyarmat Város Önkormányzata
	Honlap (Infokommunikációs akadálymentesítés)(21.tev.)	Hegyesi János Városi Könyvtár és Közművelődési Intézmény honlapjának megújítása	Hegyesi János Városi Könyvtár és Közművelődési Intézmény
	közösségi oldal	Facebook oldal: Közösségfejlesztés - Füzesgyarmat	Tourinform Iroda
	internetes televízió	Online Tv működtetése tervezett rendszeres híradással a helyi közösség életéről, a projekt eseményeiről.	Füzesgyarmat Város Önkormányzata
	nyomtatott újság	A helyi újságban a közösségi folyamatok rendszeres megjelenése által folyamatosan beszámol a projektről, hírt ad történéseiről.	Füzesgyarmat Város Önkormányzata
	hírlevél	Rendszeres hírlevelet juttatunk el online módon a feliratkozóknak (egyének és közösségek).	Hegyesi János Városi Könyvtár és Közművelődési Intézmény
17.	3.1.1 A. 3.d; RÉSZVÉTELI FÓRUMOK ELINDÍTÁSA, MŰKÖDTETÉSE évente min. 2 alkalom (összesen 7 alk.)		
	Közművelődési kerekasztal, vállalkozói fórumok	A közösség tagjainak részvételével megvalósuló olyan nyilvános találkozók, melyeken a helyi közösséget foglalkoztató kérdéseket, problémákat járják körbe	Füzesgyarmat Város Önkormányzata
18.	3.1.1.a. 4; PARTNERSÉGI EGYÜTTMŰKÖDÉS, KÖZÖSSÉGI TERVEZÉS		
	Közműv. rendelet, ITS, HEP, HÉB dokumentumok felülvizsgálata (2. mk.)	Közművelődési rendelet megújítása. Jelenleg nincs elfogadott ITS, így ennek megalkotása is szükséges. A HÉB dokumentumait, szabályozóit is érdemes – a helyi közösség véleményének figyelembe vételével – aktualizálni.	Füzesgyarmat Város Önkormányzata
19.	3.1.1.A.5. INFORMÁCIÓS PONT KIALAKÍTÁSA	Létrehozása a Könyvtárban 2018.09.01-TŐL Folyamatosan	Hegyesi János Városi Könyvtár és Közművelődési Intézmény
20.	3.1.1.A.6 KÖZÖSSÉGF.-I FOLY. SZAKMAI MINŐSÉGÉNEK BIZTOSÍTÁSA		Füzesgyarmat Város Önkormányzata
	3.1.1.A.6.a; képzések (60, 120 óras, egyéb)	Legalább 1 fő a kulturális szakemberek szervezett képzési rendszeréről, követelményeiről és a képzés finanszírozásáról szóló 1/2000. (I. 14.) NKÖM	

		rendelet alapján akkreditált, legalább 120 óra időtartamú, közösségfejlesztés témájú szakmai továbbképzését.	
		Képzés szervezése a közösségfejlesztési folyamatban érintett lakosok, szakemberek és a település vezetői, valamint a közigazgatásban dolgozók számára, a projekt céljának megfelelő képzéseken való részvétel biztosítása érdekében külső helyszínen 2 képzési program, egyenként 3 napos időtartamban.	Füzesgyarmat Város Önkormányzata
	3.1.1.A.6.b; szakmai tapasztalatcserék (belf, külf. Tanulmányi utak)	A közösségfejlesztési folyamatban érintett lakosok, szakemberek és a település vezetőinek közös részvételével megvalósuló belföldi és külföldi tanulmányút, tapasztalatcseré meg szervezése. Civil szervezetek részére szervezetfejlesztési előadás sorozat és gyakorlati képzés szervezése	Tourinform Körös-Sárrét Iroda
		A cselekvő közösségek kiemelt projekt által szervezett tanulmányi utakon való részvételt.	Füzesgyarmat Város Önkormányzata
21.	3.1.2.1. Kötelezően magvalósítandó Önállóan nem támogatható tevékenységek		
	3.1.2.1.1; INFOKOMMUNIKÁCIÓS AKADÁLYMENTESÍTÉS	(16-os számú tevékenységnél kerül megvalósításra)	
	3.1.2.1.2. NYILVÁNOSSÁG BIZTOSÍTÁSA	A Helyi Cselekvési Terv elkészítésének folyamatának népszerűsítő rendezvény	
22.	3.1.2.2.2; A HCST KID. PÁRHUZAMOSAN Közösségi akciók, tevékenységek, események, programok, folyamatok;	1."Népzenei Találkozó" Népdalkörök, néptáncosok találkozója, ahol több település, beleértve.	Füzesgyarmati Hagyományörző Egyesület Népdalköre
		2.Falusi Disznótoros bemutatása Füzesgyarmaton, Füzesgyarmati hagyományos disznótör hagyományainak bemutatása, népszerűsítése a rendezvények által.	Laczkó István
23.	3.1.2.2.5; KÖZLEKEDÉSBIZTONSÁGI L'V%'*V!	4 alkalommal megrendezésre kerül a Biztonságos nap, melyen előadás és játékos vetélkedő lesz az iskolásoknak 2 alkalommal és az óvodásoknak 2 alkalommal.	Füzesgyarmat Város Önkormányzata

Füzesgyarmat, 2019. február

Készítette:

Tökésné Gali Mónika (közösségfejlesztő, szakmai vezető)

Homoki-Kálmánczhey Anett (szakmai munkatárs)

Németi Beáta (szakmai munkatárs)

Nagy Judit (szakmai munkatárs)

Huszár Róbert (szerkesztő)

Könyvtár:

Hegyesi János Városi Könyvtár és Közművelődési Intézmény
5525 Füzesgyarmat, Mátyás u. 10.
Telefon/Fax: 06-66-491-795
e-mail: hegyesi5525@gmail.com

Képtár:

Szitás Erzsébet Képtár
5525 Füzesgyarmat, Kossuth u. 67.
Telefon/Fax: 06-66-491-795

Tourinform Iroda:

Tourinform Körös Sárret
5525 Füzesgyarmat, Kossuth u. 89.
Telefon: 06-66- 470-395
e-mail: fuzesgyarmat@tourinform.hu
www.sarretitura.hu

Készítette:

Tökésné Cali Mónika (közösségfejlesztő, szakmai vezető)
Nagy Judit (szakmai munkatárs)
Németi Beáta (szakmai munkatárs)
Huszár Róbert (szerkesztő)

Impresszum:

Kiadja: Füzesgyarmat Város Önkormányzata
(5525 Füzesgyarmat, Szabadság tér 1)

Felelős kiadó: Bere Károly polgármester

Felelős szerkesztő: Tőkésné Gali Mónika

Projektazonosító:

TOP 5.3.1.-16-BS1-2017-00002-

„Összefogással a helyi közösség életminőségéért”

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE